

**VÝBĚROVÁ BIBLIOGRAFIE A AUDIOVIZUÁLNÍ TVORBA K DĚJINÁM
KOMUNISTICKÉ VĚZEŇSKO-PRACOVNÍ PERZEKUCE NA ÚZEMÍ
ČESKOSLOVENSKA A SOVĚTSKÉHO SVAZU V LETECH 1917–1989**

Jan Procházka

Praha 2026

Verze: 1.2 (stav k 6. květnu 2026)

Autor:

Jan Procházka (Ústav pro studium totalitních režimů – ÚSTR ČR, LAGR.cz <https://lagr.cz>)

Kontakty:

jan.prochazka@ustrcr.cz

Za spolupráci děkuji Mgr. Luboši Kokešovi, Ph.D., Mgr. Lukáši Holatovi, Ph.D. a Ing. Lubomíru Vejražkovi.

Vážené badatelky, vážení badatelé,

Za účelem úvodního seznámení se s problematikou komunistické vězeňsko-pracovní perzekuce na území ČSR a SSSR v letech 1917–1989, předkládám tematický seznam základního výčtu audiovizuální produkce – filmů, seriálů a televizních dokumentů – společně se seznamem odborných publikací a periodik vztahujících se k uvedené problematice. V soupisu publikací naleznete také různé monografie, studie, memoárové a popularizační práce (včetně komiksové tvorby) k vývoji a fungování vězeňských a táborových zařízení. Seznam je koncipován a dělen do příslušných podtémat, v nichž jsou zařazeny také některé zásadní tituly zabývající se příslušným dějinným kontextem. Níže uvedený seznam nepředstavuje úplný výčet všech titulů, má sloužit jako prvotní pomůcka v orientaci a náhledu do jednoho z tehdejších druhů komunistické represe.

Přeji vám nejen v badatelské činnosti mnoho zdaru

Jan Procházka

Dear researchers,

For the purpose of introducing the issue of communist prison-labor persecution in the territory of the Czechoslovakia and the USSR in the years 1917-1989, I present a thematic list of basic audiovisual productions – films, series and television documentaries – together with a list of professional publications and periodicals related to the issue. The list of publications also includes various monographs, studies, memoirs, and popular works (including comic strips) on the development and functioning of prison and camp facilities. The list is organized and divided into relevant subtopics, which also include some key titles dealing with the relevant historical context. The list below does not represent a complete listing of all titles, but is intended to serve as a primary aid in orientation and insight into one type of communist repression at the time.

I wish you good luck not only in your research activities

Jan Procházka

Lidé v soukolí táborů, věznic, procesů a událostí

- *Běda tomu, skrze něhož přichází pohoršení* (1950), rež. Přemysl Freiman
- *Proces s vedením protistátního spikleneckého centra* (1952)
- *Leopoldovská pevnost* (1968), rež. Ladislav Koudelka
- *Svědectví pro výstrahu* (1968), rež. Milan Tomsa
- *Žingorov proces* (1968), rež. Eugen Plítek
- *História jedného dokumentu* (1989), rež. Ján Genserek, Dušan Medzihradský
- *Nesmíš plakat* (1990), rež. Dagmar Průchová
- *Případ Dr. Horáková* (1990), rež. Jan Mudra
- *Jáchymovská stigmata* (1990), rež. Kristina Vlachová
- *Posledná noc Viliama Žingora* (1991), rež. Fedor Bartko
- *Stát proti víře* (1991), rež. Angelika Hanauerová
- *Josefa Slánská, stará historie?* (1993), rež. Pavel Štingl
- *Šeřík, spravedlnost a čas* (1994), rež. Marie Šandová
- *Země bez hrdinů, země bez zločinu* (1995), rež. Martin Vadas
- *Dějiny pod zámkem aneb Kapitoly z historie vězeňství* (1996), rež. Petr Hajn
- *Neznámý č.44* (2000), rež. Josef Císařovský
- *Pražský proces* (2000), rež. Zuzana Justmanová
- *Zaniklý svět Karla Pecky* (2000), rež. Martin Štingl
- *Ztracená duše národa* (2002), rež. Olga Sommerová
- *Zpráva o králi Šumavy* (2001), rež. Kristina Vlachová
- *Věž smrti* (2002), rež. Kristina Vlachová
- *Dračí setba* (2006), rež. Kristina Vlachová
- *Kauza Uherské Hradiště* (2006), rež. Kristina Vlachová
- *Leopoldov* (2006), rež. Kristina Vlachová
- *Příběhy železné opony* (2006), rež. Ján Novák
- *Případ Babice* (ČRo, 2006), autoři Michal Šimek a Miloš Doležal
- *Zaváté šlépěje* (2006), rež. Petr Palovčík
- *V zajetí železné opony* (2007), rež. Petr Lokaj
- *Neznámí hrdinové* (2007), rež. Jiří Podlipný, Václav Křístek, Alena Šimíčková-Hynková, Marcel Petrov, Zdeněk Všelicha, Ivan Bareš, Monika Elšíková-Le Fay, Vítězslav Romanov, Jiří Fiedor, Vladko Omasta, Miroslav Kačor, Roman Šantúr, Olga Sommerová, Adam Drda
- *Jáchymovské peklo* (2007), rež. Kristina Vlachová
- *Muž, který přecenil českou duši aneb Útěky Josefa Brykse* (2007), rež. Jan Novák
- *Uvnitř vnitra* (2008), rež. Josef Císařovský
- *Do samoty v tanci* (2008), rež. Olga Sommerová
- *Tajné akce StB* (2008), rež. Ján Novák, Marcel Petrov, Petra Všelichová
- *Dopisy z cely smrti* (2008), rež. Marcel Petrov
- *Bartolomějská noc* (1999), rež. Petr Kotek
- *Proces H* (2009), rež. Martin Vadas
- *Přísně tajné vraždy* (2009), rež. Petra Všelichová, Ján Novák, Marcel Petrov
- *Mlynáři od Babic* (2009), rež. Marcel Petrov
- *Děti 50. let* (2010), rež. Petr Hátle, Jan Oraský, Adéla Kroupová, Kateřina Borecká, Josef Tuka, Viktória Dzurenková, Jaroslav Kratochvíl, Jaroslava Kostková, Iva K. Jestřáblová
- *Postavení mimo hru* (2010), rež. Ivan Biel
- *Po stopách třetího odboje* (2010), rež. Petra Všelichová, Marcel Petrov
- *Sny o tátovi* (2010), rež. Josef Císařovský
- *Abeceda komunistických zločinů* (2011), rež. Marcel Petrov
- *Těla nevydávat* (2011), rež. Martin Vadas

- *Moc má jméno šibenice* (2013), rež. Jiří Šindar
- *Vrahem z povolání – Utrpení soudce Karla Vaše* (2013), rež. Jan Bělohlavý, Pavel Paleček
- *Mrtvolu sprovodíte ze světa* (2015), rež. Roman Vávra
- *Boží mlýny* (2015), rež. Josef Císařovský
- *Jako bychom dnes zemřít měli* (2016), rež. Roman Vávra
- *Od SNB k Policii* (2016), rež. Aleš V. Poledne
- *Kříšťalový fantom* (2018), rež. Pavel Paleček
- *Rudí prezidenti* (2018), rež. Roman Vávra, Zdeněk Všelicha, Petra Všelichová
- *Kdo jinému jámu, Rudolf Slánský* (2020), rež. Martin Vadas
- *Praha 1952: Proces s Rudolfem Slánským* (2021), rež. Ruth Zylberman
- *StB: Přísně tajné!* (2022), rež. Michal Baláž, Jana Bučka Kovalčíková, Tomáš Dušička, Michal Fulier, Michael Kaboš, Marek Kuboš, Pavol Pekarčík, Vladislava Plančíková, Martina Sluková, Braňo Špaček, Róbert Šveda, Jaroslav Vojtek, Lukáš Diko
- *Útěk do Berlína* (2023), rež. Martin Froyda, Jan Novák
- *Velký smutek* (2023), rež. Martin Šting
- *Vězení dějin* (2023), rež. Jan Gogola ml., Matěj Hrudíčka
- *Michal Petráš: Hořet a zapalovat* (2023), rež. Matúš Demko
- *Věznice Brno Cejl. Gestapo, stalínismus a my* (2025), rež. Pavel Paleček

Gulag – nástroj sovětské hrůzovlády

- *Jazzman z Gulagu* (1999), rež. Pierre-Henry Salfati
- *Gulag* (2000), rež. Angus MacQueen
- *Gulag* (2006), rež. Hélène Chatelain, Iosif Pasternak
- *Můj otec Gulag* (2008), rež. František Palonder
- *Ostrov Kanibalů* (2009), rež. Cédric Condom
- *Přežili jsme Gulag* (2009), rež. Ondrej Krajňák
- *Mrtvá trať* (2011), rež. Šimon Špidla
- *Kolyma, cesta z kostí* (2017), rež. Stanislaw Mucha
- *Ženy v Gulagu* (2017), rež. Marianna Yarovskaya
- *Čechoslováci v gulagu* (2017), rež. Marta Nováková
- *Cesta do Gulagu* (2019), rež. Tomáš Polenský
- *Život v gulagu* (2019), rež. Michaël Prazan
- *Gulag, sovětská historie* (2019), rež. Patrick Rotman
- *Hlad po pravdě* (2020), rež. Andrew Tkach
- *Souostroví Gulag* (2023), rež. Jérôme Lambert, Philippe Picard
- *Frosia, svobodná žena v Gulagu* (2024), rež. Anne Georget
- *Pohřbené naděje* (2025), rež. Tomáš Polesný

Lágyry a věznice

- *Dlouhé dopoledne* (1969), rež. Jaroslav Novotný
- *Skřivánci na niti* (1969), rež. Jiří Menzel
- *Tichá bolest* (1990), rež. Martin Hollý ml.
- *Černí baroni* (1992), rež. Zdeněk Sirový
- *Přítelkyně z domu smutku* (1992), rež. Hynek Bočan
- *Bumerang* (1996), rež. Hynek Bočan
- *Zdivočelá země* (1997-2012), rež. Hynek Bočan
- *Uniforma* (2001), rež. Hynek Bočan
- *Žabák* (2001), rež. Hynek Bočan
- *Kousek nebe* (2005), rež. Petr Nikolaev
- *Klíček* (2009), rež. Ján Novák
- *Piknik* (2014), rež. Hynek Bočan

Události, procesy a osudy

- *Žert* (1958), rež. Jaromil Jireš
- *Obžalovaný* (1964), rež. Ján Kadár, Elmar Klos
- *Všichni dobří rodáci* (1968), rež. Vojtěch Jasný
- *Smuteční slavnost* (1969), rež. Zdeněk Sirový
- *Doznání* (1970), rež. Costa-Gavras
- *Ucho* (1970), rež. Karel Kachyňa
- *Výslech* (1982), rež. Ryszard Bugajski
- *Jen o rodinných záležitostech* (1990), rež. Jiří Svoboda
- *Uzavřený pavilon* (1990), rež. Anna Procházková
- *Přítelkyně z domu smutku* (1992), rež. Hynek Bočan
- *In nomine Patris* (2004), rež. Jaromír Polišenský
- *Swingtime* (2007), rež. Jaromír Polišenský
- *Smyčka* (2009), rež. Viktor Polesný
- *Ve stínu* (2012), rež. David Ondříček
- *České století* (2013-2014), rež. Robert Sedláček
- *Pravomil* (2014), rež. Pavel Nosek
- *Zákal* (2016), rež. Ryszard Bugajski
- *Milada* (2017), rež. David Mrnka
- *Mučen pro Krista* (2018), rež. John Grooters
- *Toman* (2018), rež. Ondřej Trojan
- *Staříci* (2019), rež. Martin Dušek, Ondřej Provasník
- *Past* (2020), rež. Viktor Polesný
- *Herec* (2020), rež. Peter Bebjak
- *Milosrdenství* (2021), rež. Károly Eperjes
- *Arvéd* (2022), rež. Vojtěch Mašek
- *Král Šumavy: Fantom temného kraje* (2022-2024), rež. David Ondříček
- *Bratři* (2023), rež. Tomáš Mašín

Sovětská represe

- *Tak daleko, kam tě tvé nohy ponesou* (1959), rež. Fritz Umgelter
- *Jeden den Ivana Děnisoviče* (1970), rež. Caspar Wrede
- *Gulag* (1985), rež. Roger Young
- *Chladné léto roku 1953* (1988), rež. Alexandr Proškin
- *Ztracený na Sibiři* (1991), rež. Alexandr Mitta

- *Čekist* (1992), rež. Alexandr Rogožkin
- *Šaman ze Sibiře* (1996), rež. Bartabas
- *Bílé peklo* (2001), rež. Hardy Martins, Dmitrij Astrachan
- *Within the Whirlwind* (2008), rež. Marleen Gorris
- *Útěk ze Sibiře* (2010), rež. Peter Weir
- *Ve větru* (2014), rež. Martti Helde
- *Živá* (2016), rež. Taras Chymyč
- *8 hlav šílenství* (2017), rež. Marta Nováková
- *Örök tél* (2018), rež. Attila Szász
- *Kapitán Volkonogov uprchl* (2021), rež. Alexej Čupov, Nataša Merkulovová
- *Svatá* (2024), rež. Jiří Strach
- *Gulag -The Movie-* (2024), rež. Aitor García
- *Gulag* (2024), rež. Timothy Lott
- *Dva prokurátoři* (2025), rež. Sergej Loznica

Publikace

Vězeňství a vězňové: temný svět věznic a lágrů

- AUGUSTOVÁ, Zuzana a SOUČKOVÁ KOVÁŘOVÁ, Alexandra. *Na trápení nebyl čas: rozhovor s politickou vězeňkyní Alexandrou Součkovou Kovářovou*. Paměť. Praha: Academia, 2024. ISBN 978-80-200-3508-0.
- BÁRTOVÁ, Markéta. *Domeček: vojenská vazební věznice v letech 1948-1950*. Praha: Muzeum paměti XX. století, 2024. ISBN 978-80-909249-6-3.
- BEDNÁŘOVÁ, Marta. *K mrtvým se na čaj nechodí*. Praha: Kokos, 2000. ISBN 80-902764-6-6.
- BRODSKÝ, Jaroslav. *Řešení gama*. Ústí nad Labem: Město Ústí nad Labem, 2007. ISBN 978-80-86646-23-7.
- BUBENÍČKOVÁ, Milena. *Vybledlá fotografie*. Týn nad Vltavou: Nová Forma, 2015. ISBN 978-80-7453-553-6.
- CUHRA, Jaroslav. *Trestní represe odpůrců režimu v letech 1969-1972*. Sešity Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 1997. ISBN 80-85270-64-1.
- ČAPEK, Miloslav. *O mužích, na které se zapomnělo: autentické svědectví o nelidskosti komunistických věznic*. Praha: Pragma, 2000. ISBN 80-7205-805-3.
- ČEKANOVÁ, Markéta. *S cejchem zákona 231: na památku těch, kteří trpěli ve jménu proklamovaných světlých zítřků: 262 500 politických vězňů ve 180 táborech, 100 000 občanů odvečených KGB do Sovětského svazu, 4 000 politických vězňů, kteří v komunistických táborech zemřeli, 247 popravených po politických procesech*. Plzeň: Miloslav Krist, 2008. ISBN 978-80-254-1213-8.
- ČERNÝ, Josef. *Za dráty komunismu: 5291 dnů na Borech, v Leopoldově, na Mírově, ve Valdicích*. Dolní Kounice: Ergo, 2020. ISBN 978-80-88245-15-5.
- DUŠEK, Radim a MACKOVÁ, Marie. *Osudy politických vězňů 1948–1989: zdokumentováno na území okresu Ústí nad Orlicí: říjen 1995–únor 1996*. Ústí nad Orlicí: Státní okresní archiv, 1996. ISBN 80-902082-0-7.
- FOUCAULT, Michel. *Dohlížet a trestat: kniha o zrodu vězení*. Praha: Dauphin, 2000. ISBN 80-86019-96-9.

- GAĎOUREK, Ivan a NEHNĚVAJSA, Jiří. *Žalářování, pronásledování a zneuznaní: svědectví ještě žijících obětí stalinismu v českých zemích*. Brno: Masarykova univerzita, 1997. ISBN 80-210-1718-X.
- GRUNTORÁD, Jiří a UHL, Petr. *O československém vězeňství: (sborník Charty 77)*. Praha: Orbis, 1990. ISBN 80-235-0009-0.
- HEJL, Vilém a KAPLAN, Karel. *Zpráva o organizovaném násilí*. Toronto, Ont.: Sixty-Eight Publishers, 1986. ISBN 0887811639.
- HOLCMAN, Jindřich. *Nepokořeni: Dokumentace KPV okresu Nový Jičín 1948-1989*. Frýdek-Místek: MIKO PRESS, 1999.
- HOLDOŠ, Ladislav a BARTOŠEK, Karel. *Svědék Husákova procesu vypovídá*. Praha: Naše vojsko, 1991. ISBN 80-206-0212-7.
- JANÁK, Dušan. *Kapitoly o československém vězeňství 1945-1955: historické souvislosti, právní základy a politické aspekty*. Opava: Slezské zemské muzeum Opava, 2002. ISBN 80-86224-34-1.
- JIRÁSEK, Miroslav. *Z deníku vlastizrádce. Stopy, fakta, svědectví*. Praha: Panorama, 1990. ISBN 80-7038-204-X.
- JIRÁSEK, Miroslav. *Návrat do pekla*. Praha: R. Janošík, 1999. ISBN 80-902728-0-0.
- JIRÁSEK, Miroslav. *Svědectví jednoho života: Vzpomínky z dětství, prezidentské kanceláře a komunistických kriminálů...* Praha: Maroli, 2000. ISBN 80-902513-8-2.
- KAPLAN, Karel. *Nekrvavá revoluce*. Praha: Mladá fronta, 1993. ISBN 80-204-0145-8.
- KORBEL, Josef. *V nepřátelském táboře*. Praha: Armáda spásy, 2019. ISBN 978-80-905801-1-4.
- KRATOCHVIL, Antonín. *Žalují I-III. Stalinská justice v Československu. Čas*. Praha: Česká expedice, 1990. ISBN 80-900123-0-2, 80-85281-01-5, 80-85281-05-8.
- KÝR, Aleš. *Způsoby zacházení s vězni v čsl. republice v letech 1945-1955*. Opava: Slezské zemské muzeum Opava, 2002. ISBN 80-86224-32-5.
- MALLOTA, Petr. *Popravení z politických důvodů v komunistickém Československu*. Praha: Academia, 2024. ISBN 978-80-200-3503-5.
- PALEČEK, Lukáš. *Věznice borská*. Plzeň: Starý most, 2017. ISBN 978-80-87338-76-6.
- PECKA, Karel. *Na co umírají muži*. Praha: Nemohu jinak..., 2021. ISBN 978-80-88342-32-8.
- PECKA, Karel. *Souhvězdí Gulag Karla Pecky: nemohu jinak*. Praha: Daniel Pagáč vlastním nákladem, 2018. ISBN 978-80-270-4165-7.
- PECKA, Karel a PAGÁČ, Daniel. *Strípky a střepy souhvězdí Gulag*. Praha: Daniel Pagáč vlastním nákladem, 2019. ISBN 978-80-88342-00-7.
- PINEROVÁ, Klára. *Do konce života: političtí vězni padesátých let – trauma, adaptace, identita*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů ČR, 2017. ISBN 978-80-7422-590-1.

- RAMBOUSEK, Otakar – GRUBER, Ladislav: *Zpráva dokumentační komise K 231. USA: Dokumentační komise v exilu, 1995.*
- ROKOSKÝ, Jaroslav. *Útěk z Leopoldova: věznice, odboj, doba: padesátá léta v Československu.* Praha: Academia, 2021. ISBN 978-80-200-3224-9.
- ROMAN, Petr. *Vlečen pod šibenicí.* Zlín: Atelier IM, 2000. ISBN 80-85948-08-7.
- ROTREKL, Zdeněk. *Světlo přichází potmě.* Brno: Atlantis, 2001. ISBN 80-7108-229-5.
- ROTREKL, Zdeněk; RENČ, Václav; PALIVEC, Josef; KRATOCHVÍL, Antonín. *Via Dolorosa.* Toronto, Ont.: Sixty-Eight Publishers, 1977. ISBN 0-88781-039-X.
- RŮŽIČKA, Miloslav. *Osudy politických vězňů Havlíčkobrodská 1948–1989.* Havlíčkův Brod: Konfederace politických vězňů ČR, 1999.
- STANĚK, J. Josef. *Potrestaní.* Haarlem: Czechoslovak Cultural Club Haarlem, 1976.
- STANĚK, Tomáš. *Retribuční vězni v českých zemích: 1945-1955.* Opava: Slezský ústav Slezského zemského muzea, 2002. ISBN 80-86224-33-3.
- SVĚTLÍK, Jiří. *Paměti starého kriminálního.* Plzeň: Nakladatelství Ing. Petr Mikota, 2006. ISBN 80-86596-73-7.
- ŠIMKOVÁ, Dagmar. *Byly jsme tam taky.* Praha: Monika Le Fay, 2022. ISBN 978-80-905589-9-1.
- TIBENSKÝ, Rudolf. *Tango pekelníky: zážitky z vyšetřování ŠtB v roce 1947.* Bratislava: Politický vězni PV ZPKO III. odboj, 2021. ISBN 978-80-972781-9-9.
- TOMEK, Prokop. *Estébáckou Prahou: průvodce po pražských sídlech Státní bezpečnosti.* Praha: Academia, 2020. ISBN 978-80-200-3098-6.
- TOMEK, Prokop. *Příslušník StB Miroslav Pich-Tůma: příběh opravdového komunisty.* Cheb: Svět křidel, 2022. ISBN 978-80-7573-096-1.
- VACKOVÁ, Růžena. *Ticho s ozvěnami: Dopisy z vězení z let 1952-1967.* Praha: Česká křesťanská akademie, 1994. ISBN 80-85795-10-8.
- VACKOVÁ, Růžena. *Vězeňské přednášky.* Praha: Univerzita Karlova, 1999. ISBN 80-238-4327-3.
- VEJRAŽKA, Lubomír. *Jizvy zůstávají: dědictví zla stále živé.* Praha: Baset, 2018. ISBN 978-80-7340-178-8.
- VEJRAŽKA, Lubomír. *Bolest přetrvává a cesta nekončí: nesmazatelný otisk v podvědomí národa.* Praha: Baset, 2022. ISBN 978-80-7340-209-9.
- VEJRAŽKA, Lubomír. *Nezhojené rány národa.* Praha: Baset, 2012. ISBN 978-80-7340-133-7.
- VLČEK, Vojtěch. *Ostrava za ostatními dráty: rozhovory s pamětníky nacistické a komunistické perzekuce.* V Ostravě: Fiducia, 2013. ISBN 9788090510678.
- VLČKOVÁ, Věra. *Horizonty (ne)svobody: političtí vězni okresu Náchod v letech 1948-1989, I-II.* Náchod: Konfederace politických vězňů ČR, 2000. ISBN 80-238-6374-6, 80-239-0686-0.

- VRKOČOVÁ, Ludmila (ed.). *Svědectví: osudy politických vězňů 1947-1976*. Praha: Ludmila Vrkočová, 2007. ISBN 978-80-901611-7-7.
- WIENDL, Jan a WIENDL, František. *Oplocený čas: vzpomínky politického vězně*. Praha: Revolver Revue, 2023. ISBN 978-80-7622-024-9.
- ZEMAN, Kryštof. *"Bachaři, vězně politického nenávidět budeš!": tzv. borská vzpoura jako prostředek k utužení disciplíny uvnitř Sboru vězeňské stráže*. Praha: Muzeum paměti XX. století, 2024. ISBN 978-80-909249-4-9.
- *Zkouška odvahy: příběhy nezletilých politických vězňů padesátých let*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů ČR, 2008. ISBN 978-80-87211-13-7.

REFERENCE:

- BAJCURA, Lubomír. *Nástin periodizace dějin vězeňství v českých zemích v letech 1945–1969*. In: *České vězeňství*, roč. 6, 1999, č. 2–3, s. 1–127.
- MAYEROVÁ, Françoise. *Vězení jako minulost, odboj jako paměť*. In: *Soudobé dějiny*, roč. 9, 2002, č. 1, s. 42–64.
- POUSTA, Zdeněk. *Pražské ženy jako oběť poučkových soudních represí*. In: *Žena v dějinách Prahy*, sborník Documenta Pragensia XII. Scriptorium. Praha, 1996, s. 349–353.
- TOMEK, Prokop. *Dvě studie o československém vězeňství*. ÚDV, Praha, 2000.
- *Vězeňské systémy v Československu a ve střední Evropě 1945-1955: sborník z mezinárodní konference konané ve dnech 28.–29. 11. 2001 v Praze v rámci grantového projektu GA ČR č. 409/99/0374*. Opava: Slezské zemské muzeum, 2001. ISBN 80-86224-28-7.
- *Vězeňství ve střední Evropě v letech 1945–1955*. Sborník z mezinárodního semináře ze dne 25.10. 2000 v Praze, příloha časopisu *České vězeňství* č. 3/2001.

KOMIKS:

- FANTOVÁ, Jana a POLOUČEK, Jan (ed.). *Ještě jsme ve válce: příběhy 20. století*. Ilustroval NIKKARIN. Praha: Post Bellum, 2011. ISBN 978-80-257-0524-7.
- LEŽÁK, Zdeněk. *Milada Horáková*. Ilustrovala Štěpánka JISLOVÁ. Praha: Argo, 2020. ISBN 978-80-257-3220-5.

Pracovní útvary a tábory nucených prací

- BÁRTÍK, František. *Vzpomínky chovance Jaroslava Vojtěcha a historie táborů nucené práce*. Praha: Academia, 2014. ISBN 978-80-200-2328-5.
- BORÁK, Mečislav a Dušan JANÁK. *Tábory nucené práce v ČSR 1948-1954*. Šenov u Ostravy: Tilia, 1996. ISBN 80-902075-4-5.
- HLADÍK, Ondřej a STEINOVÁ, Šárka. *Justiční statky: vězni a zemědělství*. Praha: Národní zemědělské muzeum, 2012. ISBN 978-80-86874-42-5. ISSN 0862-8483.
- KAPLAN, Karel. *Tábory nucené práce v Československu v letech 1948-1954*. BÍLEK, Jiří. *Pomocné technické prapory 1950-1954: vznik, vývoj, organizace a činnost*. Praha: R, 1992. ISBN 80-901431-0-5.
- MASAŘÍK, František, TOMEK, Prokop (ed.). *Tábor nucené práce Mírov*. Praha: Vojenský historický ústav Praha, 2017. ISBN 978-80-7278-724-1.

- PADEVĚT, Jiří. *Komunistické lágry: tábory nucené práce, nápravně pracovní tábory, pracovní útvary vězňů a internační místa duchovních 1948-1962*. Praha: Academia, 2019. ISBN 978-80-200-2977-5.
- SIVOŠ, Jerguš. *Bez rozsudku!: pracovní tábory, sústred'ovacie tábory a tábory nútenej práce na Slovensku 1945-1953*. Bratislava: Ústav pamäti národa, 2011. ISBN 978-80-89335-48-0.
- ŠVANDA, Richard. *Říkali mu Tmavák*. Rtyně v Podkrkonoší: Richard Švanda ve spolupráci s městem Rtyně v Podkrkonoší, 2021. ISBN 978-80-907704-9-2.
- VARISNKÝ, Vladimír. *Nútené práce na Slovensku v rokoch 1945–1953*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici (Fakulta humanitných vied), 1996. ISBN 80-8055-001-8.
- VARINSKÝ, Vladimír. *Tábory nútenej práce na Slovensku v rokoch 1941-1953*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici (Fakulta humanitných vied), 2004. ISBN:80-8055-973-2.

REFERENCE:

- BÁRTÍK, František. *Tábory nucené práce na území Středočeského kraje*. In: Středočeský sborník historický, Praha: Státní oblastní archiv v Praze, sv. 40, 2014, s. 82-188.
- BORÁK, Mečislav. *Tábory nucené práce na Ostravsku (1948–1954)*. In: Internační formy politické perzekuce. Sborník referátů, reminiscencí a autentických dokumentů. Košice: LAUS, 1992, s. 233-279.
- JANÁK, Dušan. *Politické a právní aspekty TNP*. In: Slezský sborník, IIC, 2000, s. 93-109, 171-190, 300-315.
- JANÁK, Dušan a JIRÁSEK, Zdeněk. *Vznik a existence TNP v podmínkách zakladatelského období komunistického systému v Československu*. In: Tábory nucené práce a další projevy mimosoudní perzekuce 1948–1954. Sborník z konference SÚ ČSAV a KH FF SU. Opava: FF Slezské univerzity v Opavě, 1991, s. 5-27.
- SIVOŠ, Jerguš. *Tábory nútenej práce na Slovensku v rokoch 1948-1953*. Pamäť národa: Nacizmus a komunizmus vo svojej epoche/Bratislava: Ústav pamäti národa, 2005, č. 1. ISSN:1336-6297.
- VARINSKÝ, Vladimír. *Trauma nútených prác*. In: Historická revue, VI, 1995, č. 6, s. 33-34.

Trestanecké pracovní tábory při těžbě a zpracování uranové rudy

- BAKALÁŘ, Robert a ŠKUTINA, Vladimír. *Ztracená léta: Příběh hokejového zločinu*. Pardubice: Helios, 1990. ISBN 80-85211-00-9.
- BARTOŠ, Jan. *Zadrátované slunce: příběh mukla A023254*. V Olomouci: Votobia, 1998. ISBN 80-7198-338-1.
- BÁRTÍK, František. *Tábor Vojna: ve světle vzpomínek bývalých vězňů*. Praha: Vyšehrad, 2008. ISBN 978-80-7021-938-6.
- BÁRTÍK, František. *Nad krajinou slz a radiace*. Praha: Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu PČR, 2017. ISBN 978-80-86621-36-4.
- BÁRTÍK, František. *Zemřelé nesvobodné pracovní síly v oblastech produkce uranové rudy 1946 až 1986*. Příbram: Hornické muzeum Příbram, 2011. ISBN 978-80-86869-14-8.

- BAUER, Zdeněk a spol. *Jáchymovské tábory – peklo, ve kterém mrzlo: trestanecké tábory na Jáchymovsku a exemplární pranýřovací tresty pro odpírače těžby uranové rudy*. Praha: Zdeněk Bauer, 2019. ISBN 978-80-905864-8-2.
- BOHUŇOVSKÁ, Marie. *Zaváté šlépěje: osud sochaře Šlezingera*. Jihlava: [M. Bohuňovská], 2006. ISBN 80-239-7883-7.
- BURSÍK, Tomáš. *Přišli jsme na svět proto, aby nás pronásledovali: trestanecké pracovní tábory při uranových dolech v letech 1949-1961*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2009. ISBN 978-80-87211-22-9.
- KAPLAN, Karel. *Tajný prostor Jáchymov*. České Budějovice: Actys, 1993. ISBN 80-901234-2-2.
- KUKAL-BEYELER, Karel. *Deset křížů*. Praha: Academia, 2020. ISBN 978-80-200-3090-0.
- KLOBAS, Oldřich. *Jak se chodí v laně: svědectví politického vězně z padesátých let o jáchymovském táboře Nikolaj*. Praha: Academia, 2018. ISBN 978-80-200-2895-2.
- MICHÁLKA, Jaroslav. *Roky v pekle: vzpomínky politického vězně z 50. let*. Praha: Volvox Globator, 2015. ISBN 978-80-7511-131-9.
- MODROVIČ, Lubomír. *Rudá věž smrti: Střípky historie národní kulturní památky*. Město Ostrov, 2025. ISBN 978-80-908496-7-9.
- MYRONIUK, Jiří. *Lágr Rovnost*. Praha: Academia, 2023. ISBN 978-80-200-3389-5.
- NAVRÁTIL, Jiří; ŘEHÁK, Jiří; BÜLOW, Erik; BOZDĚCH, Závaš; (VOLKOVÁ, Kateřina ed.). *Přadénko z drátů*. Praha: Knihovna Libri prohibiti ve spolupráci se společností Gallery, 2010. ISBN 978-80-254-7945-2.
- PECKA, Karel. *Motáky nevěstnému*. Atlantis, Brno 1990. ISBN 80-7108-003-9.
- PINEROVÁ, Klára (ed.). *Jáchymov: jeviště bouřlivého století*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů ČR, 2018. ISBN 978-80-87912-98-0.
- REIL, Roman. *Radvanické kutání a dolování černého uhlí*. Radvanice: Obecní úřad Radvanice, 2011. ISBN 978-80-260-0068-6.
- SRHOLEC, Anton. *Svetlo z hlbín jáchymovských lágrů*. Bratislava: Kon-Press, 1991. ISBN 80-85413-10-8.
- STRÁNSKÝ, Jiří. *Štěstí*. Praha: Argo, 2019. ISBN 978-80-257-2749-2.
- STRNADOVÁ, Anna. *...stačilo jen říct Jáchymov*. Praha: Argo, 2021. ISBN 978-80-257-3539-8.
- ŠEDIVÝ, František. *Legie živých, aneb, Jáchymovské peklo*. Praha: Eva, 2013. ISBN 978-80-905569-2-8.
- ŠEDIVÝ, Zdeněk F. *Uranový gulag: jáchymovské peklo*. Brno: MOBA, 2005. ISBN 80-243-1822-9.
- ŠEDIVÝ, František. *Pod věží smrti*. Praha: Eva, 2013. ISBN 978-80-905569-8-0.
- ŠKOLOUD, Lubomír a ŠTĚPÁNEK, Petr. *Na všechno buď připraven! Okamžiky*. Hradec Králové: Kruh, 1992. ISBN 80-7031-720-5.
- TIBENSKÝ, Rudolf. *Jáchymovské peklo. Svedok*. V Bratislavě: Nezávislosť, 1991. ISBN 80-85217-09-0.
- TOMEK, Prokop. *Československý uran 1945-1989: těžba a prodej československého uranu v éře komunismu*. Praha: Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu PČR, 1999. ISBN 80-239-5298-6.

- TOMÍČEK, Rudolf. *Těžba uranu v Horním Slavkově*. Sokolov: Okresní muzeum, 2000. ISBN 80-238-6733-4.
- VELFL, Josef; CÍLEK, Václav; DOLEŽALOVÁ, Pavla; FISCHER, David; HLAVÁČEK, Rudolf et al. *Uranová Příbram*. Ilustroval Jiří SVOBODA. Praha: Dokořán, 2022. ISBN 978-80-7675-067-8.
- VIEHMANN, Miloš, BEČVÁŘ, Michal (ed.). *Hlavně nevyslovit Jáchymov*. Chomutov: Oblastní muzeum v Chomutově, 2021. ISBN 978-80-87898-26-0.
- ZEMAN, Zbyněk Anthony Bohuslav a KARLSCH, Rainer. *Na uranu záleží: středoevropský uran v mezinárodní politice 1900-1960*. Praha: Academia, 2020. ISBN 978-80-200-3072-6.

REFERENCE:

- BURSÍK, Tomáš. *Trestanecké pracovní tábory na Hornoslavkovsku*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů ČR, Paměť a dějiny 1, 2007, č. 1, s. 163.
- PETRÁŠOVÁ, Ludmila. *Vězeňské tábory v jáchymovských uranových dolech 1949–1961*. In: Sborník archivních prací. Praha: Archivní správa Ministerstva vnitra ČR, roč. 44, č. 2, 1994, s. 335-447.
- POUSTA, Zdeněk. *Tábor nucené práce Jáchymov*. In: Právněhistorické studie 37. Praha: Karolinum, 2005, s. 207-224.

Perzekuce a internace německých zajatců a odsunovaného obyvatelstva německé národnosti

- ARBURG, Adrian von a STANĚK, Tomáš (ed.). *Vysídlení Němců a proměny českého pohraničí 1945-1951: dokumenty z českých archivů*. Středokluky: Zdeněk Susa, 2010. ISBN 978-80-86057-66-8.
- FRITSCH, Hugo; MACHÁČEK, Pavel; NĚMCOVÁ, Zdena a NOVÁK, Vladimír. *...bylo mi 13*. Plzeň: Grafia, 2004. ISBN 80-902340-4-6.
- NEBESKÝ, Jiří J. K. *Příběh lágru: internační tábor a perzekuce Němců v Hranicích (1945-1946)*. Hranice: Tichý typ, 2003. ISBN 80-239-1307-7.
- ROČEK, František. *Ústecké lágry: ("archeologie předvčerejška")*. Ústí nad Labem: AOS Publishing, 2015. ISBN 978-80-87624-30-2.
- SCHOLTEN, Gerhard. *Mezi všemi tábory: život v době, která zešilela*. Praha: Argo, 2015. ISBN 978-80-257-1708-0.
- SCHMUTZER, Reinhard. *Deportace a nucené práce německých obyvatel okresu Stříbro v ČSR po II. světové válce*. Brno: Guidemedia, 2014. ISBN 978-80-905310-9-3.
- STANĚK, Tomáš. *Němečtí váleční zajatci v českých zemích 1945–1950: (nástin vybraných problémů)*. Opava: Slezské zemské muzeum, 2011. ISBN 978-80-86224-89-3.
- STANĚK, Tomáš. *Odsun Němců z Československa 1945–1947*. Praha: Academia, 1991. ISBN 80-200-0328-2.
- STANĚK, Tomáš. *Poválečné „excesy“ v českých zemích v roce 1945 a jejich vyšetřování*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny Akademie věd České republiky, 2005. ISBN 80-7285-062-8.
- STANĚK, Tomáš. *Perzekuce 1945*. Praha: Institut pro středoevropskou kulturu a politiku, 1996. ISBN 80-85241-99-4.

- STANĚK, Tomáš. *Tábory v českých zemích 1945-1948*. Šenov u Ostravy: Tilia, 1996. ISBN 80-902075-3-7.

Internace duchovních

- KOURA, Petr; VANÍČKOVÁ, Vladimíra (ed.). *Diktatura versus naděje: pronásledování římskokatolické církve v Československu v letech 1948-1989*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů ČR, 2014. ISBN 978-80-87912-00-3.
- DOLEŽALOVÁ, Markéta (ed.). *Církev za totality – lidé a místa: sborník k životnímu jubileu opata Heřmana Josefa Tyla*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů ČR, 2016. ISBN 978-80-87912-54-6.
- HAVLÍČKOVÁ, Helena. *Dědictví: kapitoly z dějin komunistické perzekuce v Československu 1948-1989*. Olomouc: Votobia, 2002. ISBN 80-86606-05-8.
- CHAROUZ, Jindřich Zdeněk. *Šest hrdinských let: internační tábor Želiv 1950-1956*. Želiv: Opatství Želiv, 2008. ISBN 978-80-254-3847-3.
- KAPLAN, Karel. *Stát a církev v Československu v letech 1948-1953*. Brno: Doplněk, 1993. ISBN 80-85765-27-6.
- KOLOUCH, František. *Internace: věznění a izolace českých biskupů římskokatolické církve v době komunistické totality*. Praha: Academia, 2021. ISBN 9788020031563.
- KOLOUCH, František. *Říkali mu Pistolník: Bohuslav Burian (1919-1960), vězeň, kněz a převaděč*. Osudy. V Praze: Karmelitánské nakladatelství, 2019. ISBN 978-80-7566-024-4.
- STŘÍBRNÝ, Jan. *Mučedníci a oběti pro Krista: martyrologium katolické církve v českých zemích ve 20. století*. Praha: Karmelitánské nakladatelství, 2023. ISBN 978-80-7566-392-4.
- VAŠKO, Václav. *Dům na skále I-III*. Praha: Karmelitánské nakladatelství, 2004. ISBN 80-7192-891-7, 978-80-7192-892-8, 978-80-7192-893-5.
- VAŠKO, Václav. *Likvidace řeckokatolické církve*. Praha: Karmelitánské nakladatelství, 2007. ISBN 978-80-7195-165-0.
- VAŠKO, Václav. *Neumlčená I-II*. ČR: Zvon, 1990. ISBN 80-7113-000-1, 80-7113-001-X.
- VLČEK, Vojtěch. *Perzekuce mužských řádů a kongregací komunistickým režimem 1948-1964*. Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2004. ISBN 80-7266-179-5.
- VLČEK, Vojtěch. *Perzekuce mužských řeholí komunistickým režimem 1948-1964*. Ústav pro studium totalitních režimů ČR, Ostravská univerzita, 2023. ISBN (ÚSTRČR) 978-80-7516-029-4, ISBN (OU) 978-80-7599-372-4.
- *Ženské řehole za komunismu (1948-1989): sborník příspěvků z konference pořádané Konferencí vyšších představených ženských řeholí v ČR a Českou křesťanskou akademií dne 1. října 2003 v kostele sv. Voršily v Praze*. Olomouc: MCM, 2005. ISBN 80-7266-195-7.

REFERENCE:

- DOLEŽALOVÁ, Markéta. *Odsouzeny za podvracení republiky. Sestry františkanky v politických procesech druhé poloviny 50. let*. In: PETRÁŠ, Jiří a SVOBODA, Libor (ed.). *Československo v letech 1954-1962*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů ČR, 2015. ISBN 978-80-87912-24-9., s. 363-373.

- JAKUBČIN, Pavol. *Likvidácia reholí a ich život v ilegalite v rokoch 1950-1989: zborník z vedeckej konferencie: Bratislava 5.–6. mája 2010*. Bratislava: Ústav pamäti národa, 2010. ISBN 978-80-89335-32-9.

Pomocné technické prapory

- BÍLEK, Jiří. *Pomocné technické prapory: o jedné z forem zneužití armády k politické perzekuci*. Praha: Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu PČR, 2002. ISBN 80-902885-7-X.
- BÍLEK, Jiří. *Pomocné technické prapory 1950-1954: vznik, vývoj, organizace a činnost*. KAPLAN, Karel. *Tábory nucené práce v Československu v letech 1948-1954*. Praha: R, 1992. ISBN 80-901431-0-5.
- DROBÍLEK, Augustin; GABRHEL, Josef; HOLEC, František; RŮŽIČKA, Jiří; MOŽNÝ, František. *Hořké vzpomínání: z dopisů a vzpomínek chlapců pětépáků PTP*. Praha: Ústřední rada PTP-VTNP, 1996-2014. ISBN 80-238-8956-7.
- HOFMANOVÁ, Marta. *Konec Černým baronům*. Brno: Lynx, 2007. ISBN 978-80-86-787-22-0.
- KOLÁŘ, Alois. *"Černí baroni" na Kladensku, aneb, Jak to bylo doopravdy*. Praha: Naše vojsko, 2022. ISBN 978-80-206-1393-6.
- ŠIMÚTH, Štefan. *Internačné formy politickej perzekúcie: zborník referátov, reminiscencií a autentických dokumentov*. Košice: Laus, 1992. ISBN 80-901175-03.

REFERENCE:

- ŠTAIGL, Jan. *Vznik, vývoj a činnost PTP na Slovensku po únoru 1948*. In: *Vojenská historie*, roč. I, 1997, č. 2, s. 45-73.

SSSR: teror a útlak

- APPLEBAUM, Anne. *Gulag: dějiny*. Praha: Beta-Dobrovský, 2004. ISBN 80-7306-152-X.
- BABKA, Lukáš a RUBILINA, Radka (ed.). *Jen jeden osud: antologie sovětské lágrové prózy*. Praha: Academia, 2009. ISBN 978-80-200-1701-7.
- BAUER, Josef Martin. *Kam až mě nohy donesou*. Praha: Naše vojsko, 2017. ISBN 9788020616517.
- BEDNARSKI, Piotr. *Modrý sníh: úděsné vzpomínky na roky hrůzy v sibiřském gulagu*. Líbeznice: Víkend, 2009. ISBN 978-80-7222-642-9.
- BORÁK, Mečislav. *České stopy v gulagu: z výzkumu perzekuce Čechů a občanů ČSR v Sovětském svazu*. Opava: Slezské zemské muzeum, 2003. ISBN 80-86224-41-4.
- BORÁK, Mečislav. *Ruská literatura o politických represích: z fondu Slezského zemského muzea v Opavě*. Opava: Slezské zemské muzeum, 2015. ISBN 978-80-87789-25-4.
- BORÁK, Mečislav. *Moskevská pohřebiště: Češi a českoslovenští občané popravení v Moskvě v letech 1922-1953*. Opava: Slezská univerzita v Opavě (Fakulta veřejných politik), 2013. ISBN 978-80-7248-934-3.

- BORÁK, Mečislav. *Zatajené popravky: Češi a českoslovenští občané popravení na sovětské Ukrajině: z historie Velkého teroru na Volyni a v Podolí*. Opava: Slezská univerzita v Opavě (Fakulta veřejných politik) 2014. ISBN 978-80-7510-037-5.
- BORÁK, Mečislav (ed.). *Výzkum perzekuce československých občanů v Sovětském svazu (1918-1956): sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference, pořádané Ústavem pro soudobé dějiny Akademie věd České republiky, Národním archivem České republiky a Slezským zemským muzeem 30. listopadu 2006 v Praze*. Opava: Slezské zemské muzeum, 2007. ISBN 978-80-86224-63-3.
- BORÁK, Mečislav (ed.). *Perzekuce československých občanů v Sovětském svazu (1918-1956): sborník studií*. Opava: Slezské zemské muzeum, 2007. ISBN 978-80-86224-64-0.
- BUREŠ, Josef. *Jak jsem v devětačtyřicátém utekl hledat svobodu do Sovětského svazu*. Praha: Prostor, 2010. ISBN 978-80-7260-226-1.
- BYSTROV, Vladimír. *Průvodce říší zla: názvoslovný a místopisný slovník více než 2100 koncentračních, nápravně pracovních, zvláštních, výrobních, zajateckých, internačních a prověřovacích filtračních táborů a zvláštních osad, zřízených od dvacátých do šedesátých let dvacátého století v Sovětském svazu, a táborů, které Sovětský svaz provozoval v letech 1939-1950 v jiných zemích*. Praha: Academia, 2006. ISBN 80-200-1482-9.
- BYSTROV, Vladimír. *Sovětská brutální svévole a československý ustrašený králíček: pokus o esejistický výklad stále nepříliš známého zločinu z roku 1945*. Praha: Euroslavica, 2009. ISBN 978-80-85494-85-3.
- ČISTJAKOV, Ivan Petrovič. *Život mi vzal BAM: deník strážce sibiřského gulagu*. Praha: Knižní klub, 2012. ISBN 978-80-242-3605-6.
- DEMČÍK, Jan. *Můj útěk do gulagu*. Praha: Codyprint, 2001. ISBN 80-902964-0-8.
- DOVHOVYČ, Levko. *Kronika života politického vězně č. 2A 424*. Prešov: Vydavateľstvo NITECH, 2014. ISBN 978-80-89196-59-3.
- DULOV, Vasil a FIALA, Jindřich. *Vasil Dulov – na frontu přes gulag*. Praha: P3K, 2018. ISBN 978-80-87343-84-5.
- DVOŘÁK, Jan; FORMÁNEK, Jaroslav; HRADILEK, Adam. *Čechoslováci v Gulagu (I.-III.)*. Praha: Česká televize, 2019. ISBN 978-80-7404-328-4.
- DVOŘÁK, Jan a HRADILEK, Adam. *Židé v Gulagu: sovětské pracovní a zajatecké tábory za druhé světové války ve vzpomínkách židovských uprchlíků z Československa*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů ČR, 2017. ISBN 978-80-87912-93-5.
- DVOŘÁK, Jan; HRADILEK, Adam a CHLEBYNA, Anna. *Gulag a Československo. (2), Velký teror: perzekuce československých občanů a krajanů v Sovětském svazu*. Praha: Pulchra, 2025. ISBN 978-80-7564-125-0.
- HRADILEK, Adam; DVOŘÁK, Jan a CHLEBYNA, Anna. *Gulag a Československo. (3), Válka: perzekuce československých občanů a krajanů v Sovětském svazu*. Praha: Academia, 2024. ISBN 978-80-200-3615-5.
- FEYNBERG, Yuri. *Dítě gulagu*. Líbeznice: Víkend, 2021. ISBN 978-80-7433-324-8.

- FIGES, Orlando. *Navštěvej mě v snu: pravdivý příběh o lásce a přežití v gulagu*. Praha: Beta-Dobrovský, 2014. ISBN 978-80-7306-677-2.
- FRISCHEROVÁ, Helena. *Dny mého života: vzpomínky na gulag*. Praha: Academia, 2017. ISBN 978-80-200-2722-1.
- GINZBURG, Jevgenija Semenovna. *Strmá cesta: kronika z časů kultu osobnosti*. Brno: Jiří Brauner – Kartuziánské nakl., 2022. ISBN 978-80-88325-21-5.
- GOLIATH, Karel. *Zápisky ze stalinských koncentráků: výběr ze vzpomínek a studií*. Druhé vydání. Gulag. Brno: Kartuziánské nakladatelství, 2018. ISBN 978-80-87864-93-7.
- HERBICH, Anna. *Dívky, které přežily Sibiř*. Brno: CPress, 2023. ISBN 978-80-264-4795-5.
- HERLING-GRUDZIŃSKI, Gustaw. *Jiný svět*. Příbram: Pistorius & Olšanská, 2022. ISBN 978-80-7579-136-8.
- CHLEVNJUK, Oleg Vital'jevič. *Historie gulagu: od kolektivizace do "velkého teroru"*. Praha: BB/art, 2008. ISBN 978-80-7381-462-5.
- GREGOR, Jiří a IHNATÍK, Jan. *Smrt čekala všude: příběh válečného veterána, vězně gulagu a občana Havířova plk. Jana Ihnatíka*. Havířov-Šumbark: Josef Bělíca, 2019. ISBN 978-80-270-5161-8.
- JEZERNIK, Božidar. *Goli otok: Titův gulag*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů ČR, 2020. ISBN 978-80-88292-44-9.
- KAMIŃSKI, Łukasz; BEDNARSKI, Wojciech; BLAŽEK, Petr (ed.). *Evropský gulag: European gulag*. Praha: Muzeum paměti XX. století, 2023. ISBN 978-80-908765-3-8.
- KERSNOVSKAJA, Jevfrosinija. *Jaká je cena člověka: vzpomínky z vyhnanství a gulagu*. Praha: Ikar, 2012. ISBN 978-80-249-1567-8.
- KISELEV-GROMOV, N. I. *Tábory smrti v SSSR*. Praha: N. I. Kiselev-Gromov, 1935.
- KOESTLER, Arthur. *Tma o polednách*. Praha: Odeon, 2016. ISBN 978-80-207-1720-7.
- KLŮC, Jiří. *Stanislav Koblí (1921-1944): zapomenutý příběh vězně Gulagu a hrdiny východní fronty*. Sokolov: Jiří Klůc, 2022. ISBN 978-80-11-01277-9.
- KUPKA, Jiří Svetozar. *Krvavé jahody: příběh ženy, která přežila gulag*. Dolní Kounice: Ergo, 2019. ISBN 978-80-88245-11-7.
- LACKOVÁ, Jolana. *Muž z gulagu*. Praha: Naše vojsko, 2022. ISBN 978-80-206-1448-3.
- LUŽANSKÝ, Štěpán. *Pečorlag – Útěk do ráje (1939–1942)*. Praha: Argo, 1999. ISBN 80-7203-111-2.
- MAHDAL, Martin a ADAMCOVÁ, Markéta. *Zákon pěti klasů*. Praha: Olympia, 2022. ISBN 978-80-7376-649-8.
- MALOUMIAN, Armand. *Synové Gulagu*. Dolní Kounice: Ergo Brauner, 2018. ISBN 978-80-88245-07-0.

- MARČENKO, Anatolij. *Žij jako všichni*. Praha: Nezávislé tiskové středisko, 1990. ISBN 80-85196-00-X.
- MEDVEDEV, Roj Aleksandrovič. *Stalin a stalinismus: historické črty*. Bratislava: Obzor, 1990. ISBN 80-215-0079-4.
- MORGENSTERN, Egon Bernard a POSKOČIL, Stanislav. *Egon Morgenstern – Přežil jsem peklo gulagu*. Praha: Nakladatelství P3K, 2015. ISBN 978-80-87343-53-1.
- POLÁK, František, HRADILEK, Adam a VALIŠ, Zdeněk (ed.). *Sedm let v gulagu: vzpomínky pražského advokáta na sovětské pracovní tábory*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů ČR, 2015. ISBN 978-80-87912-25-6.
- POLÁK, František. *Cestou ze sovětského koncentráku*. Dolní Kounice: Ergo, 2018. ISBN 978-80-88245-09-4.
- POLIŠENSKÁ, Milada. *Čechoslováci v Gulagu a československá diplomacie 1945-1953*. Praha: Libri, 2006. ISBN 80-7277-315-1.
- PROCHÁZKA, Zdeněk a ŠTĚTINA, Jaromír. *Souostroví naděje: po stopách stalinských koncentračních táborů na Kolymě*. Dolní Kounice: Ergo Brauner, 2018. ISBN 978-80-87864-90-6.
- RAYFIELD, Donald. *Stalin a jeho mistři popravčí: hodnověrný portrét tyrana a těch, kdo mu sloužili*. Praha: Beta-Dobrovský, 2006. ISBN 80-7306-250-X.
- RAZGON, Lev Ěmmanuilovič. *Zajatcem ve své vlasti*. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2019. ISBN 978-80-7465-391-9.
- ROSSI, Jacques. *Encyklopedie GULAGu: [výbor z historického slovníku sovětských potenciálních zařízení a termínů spojených s nucenou prací]*. Praha: Bystrov, 1999. ISBN 80-85980-16-9.
- ROSSI, Jacques. *Útržky životů: dvacet let v sovětských lágrech*. Praha: Paseka, 1999. ISBN 80-7185-251-1.
- RUMIN, Ursula. *V ženském gulagu u Ledového oceánu*. Praha: Brána, 2005. ISBN 80-7243-250-8.
- SINEVIRSKIJ, Nikolaj. *SMERŠ: rok v táboře nepřítele*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů ČR, 2014. ISBN 978-80-87912-23-2.
- SOLONEVIČ, Ivan Luk'janovič. *Koncentrační tábor: Rusko*. Praha: Bystrov, 2000. ISBN 80-85980-20-7.
- SOLŽENICYN, Aleksandr Isajevič. *Jeden den Ivana Děnisoviče*. Voznice: LEDA, 2011. ISBN 978-80-7335-512-8.
- SOLŽENICYN, Aleksandr Isajevič. *Souostroví Gulag: 1918-1956: pokus o umělecké pojednání*. Praha: OK Centrum, 1990. ISBN 80-900270-0-8.
- SOLŽENICYN, Aleksandr Isajevič. *Souostroví Gulag*. Brno: Jiří Brauner – Kartuziánské nakladatelství, 2021. ISBN 978-80-88325-22-2.
- ŠALAMOV, Varlam Tichonovič. *Kolymské povídky*. Praha: GplusG, 2011. ISBN 978-80-87060-43-8.

- ŠALAMOV, Varlam Tichonovič. *Levý břeh*. Praha: GplusG, 2013. ISBN 978-80-87060-78-0.
- ŠALAMOV, Varlam Tichonovič. *Mistr lopaty*. Praha: GplusG ve společnosti Baobab&GplusG, 2015. ISBN 978-80-7515-023-3.
- ŠALAMOV, Varlam Tichonovič. *Vzkříšení modřínu: Črty ze zločineckého podsvětí*. Praha: GplusG ve společnosti Baobab&GplusG, 2017. ISBN 978-80-7515-043-1.
- ŠALAMOV, Varlam Tichonovič. *Rukavice, aneb, KP 2*. Praha: GplusG ve společnosti Baobab&GplusG, 2019. ISBN 978-80-7515-107-0.
- ŠIRJAJEV, Boris Nikolajevič. *Věčné světlo: Solovecké ostrovy v epoše GULAGu*. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2011. ISBN 978-80-87378-91-5.
- ŠTAJNER, Karlo. *7000 dní na Sibiři*. Praha: Naše vojsko, 2011. ISBN 978-80-206-1218-2.
- TUNÁK, Pavel. *Svědectví z Golgoty: vzpomínky na 10 let v Gulagu*. Dolní Kounice: Ergo, 2020. ISBN 978-80-88245-16-2.
- *Velký teror na Ukrajině 1937-1938: perzekuce české menšiny: sborník dokumentů = Velykyj teror v Ukrajinì 1937-1938 rr.: peresliduvannja čes'koji menšyny: zbirnyk dokumentiv*. Praha: Academia, 2023. ISBN 978-80-200-3514-1.
- VIOLA, Lynne. *Neznámý Gulag: ztracený svět Stalinových zvláštních osad*. Praha: Naše vojsko, 2012. ISBN 978-80-206-1257-1.
- VIOLA, Lynne. *Stalinistické čistky: scény z Velkého teroru na sovětské Ukrajině*. Praha: Naše vojsko, 2019. ISBN 978-80-206-1805-4.
- VILENSKIJ, Semen Samuilovič a BABKA, Lukáš. *Ozvěny Gulagu: povídky a vzpomínky = Ěcho Gulaga: rassказы i vospominanija*. Praha: Národní knihovna České republiky – Slovanská knihovna, 2013. ISBN 978-80-7050-615-8.
- VILENSKIJ, Semen Samuilovič. *Nějaké otázky?!: vzpomínky kolymského vězně*. Paměť. Praha: Academia, 2019. ISBN 978-80-200-2987-4.
- WERTH, Nicolas. *Ostrov kanibalů: otřesné svědectví ze sibiřského "druhého Gulagu"*. Líbeznice: Víkend, 2009. ISBN 978-80-7433-006-3.

REFERENCE:

- Mečislav Borák – archiv díla: články v odborných periodikách a časopisech nejen k tématu gulagů a sovětské represe: <https://www.mecislavborak.cz/publikace/periodika>

KOMIKS:

- DOUEK, Rich a CORMACK, Alex. *Cesta kostí*. Česká republika: Mighty Boys, 2022. ISBN 978-80-907931-1-8.
- CHARYN, Jerome a BOUCQ, François. *Čertův rypák: Tulipánek*. Praha: Crew, 2020. ISBN 978-80-7449-922-7.

Doplňující publikace k tématu politického násilí a zkušeností nesvobody v evropských totalitních režimech

- BÁŤA, Lubomír; MIKLOŠKO, František. *Zločiny komunizmu na Slovensku 1948:1989*. I. a II. díl. Prešov: Vydavateľstvo Michala Vaška, 2001. ISBN 978-80-7165-312-7
- BETTELHEIM, Bruno. *Lidé nejsou mravenci: postřehy psychoanalytika z koncentračního tábora*. Praha: Portál, 2021. ISBN 978-80-262-1846-3.
- BOCZKOWSKI, Ippolit Olgierd. *Černá kniha ruské vlády: Sborník pův. zpráv a dokladů o carské hrůzovládě a týrání vězňů v Rusku*. Lidová knihovna. Praha: Ústřední dělnické knihkupectví a nakladatelství Antonín Svěcený, 1914.
- DEVÁTÁ, Markéta; TŮMA, Oldřich; ČERMÁKOVÁ, Barbora; TUČKOVÁ, Michaela a WEBER, David. *Pamětní místa na komunistický režim v České republice*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2021. ISBN 978-80-7285-248-2.
- FIGES, Orlando. *Šeptem: Soukromý život ve Stalinově Rusku*. Beta-Dobrovský (Praha), Ševčík (Plzeň), 2009. ISBN 978-80-7291-208-7, 978-80-7306-406-8.
- FRANKL, Viktor E. *A přesto říci životu ano: psycholog prožívá koncentrační tábor*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006. ISBN 80-7192-866-6.
- HUSEK, Jožka. *Za vlády vrahů: zpráva o tom, co nechtějí slyšet: věnováno sestřím bolesti*. Vizovice: Lípa, 1999. ISBN 80-86093-33-6.
- JAKOVLEV, Aleksandr Nikolajevič. *Rusko plné křížů: od vpádu do pádu bolševismu*. Přeložil Jana ČERVENKOVÁ, přeložil Milan JUNGSMANN. Knihy dokumenty. V Brně: Doplněk, 2008. ISBN 978-80-7239-211-7.
- KENNAN, George. *Hrůzy ruských žalářů*. Lidová knihovna. Praha: Ústřední dělnické knihkupectví a nakladatelství Antonín Svěcený, 1917.
- KŘIVKA, Zdeněk. *Komunismus ve dvacátém století očima jeho obětí: studijní doplňková literatura pro novodobé dějiny*. Praha: Konfederace politických vězňů ČR, 2010.
- MAYER, Françoise. *Češi a jejich komunismus: paměť a politická identita*. Praha: Argo, 2009. ISBN 978-80-257-0151-5.
- MOJŽIŠOVÁ, Veronika. *Vývoj nucené práce na území České republiky ve 20. století*. Vydání: první. Monografie. Ostrava: Key Publishing, 2014. ISBN 978-80-7418-224-2.
- PIOTROWSKI, Rufin. *Útěk ze Sibíře*. Gulag. Dolní Kounice: Ergo Brauner, 2017. ISBN 978-80-88245-02-5.
- PITZER, Andrea. *Jedna dlouhá noc: obecné dějiny koncentračních táborů*. Brno: Host, 2019. ISBN 978-80-7577-989-2.
- SVOBODA, David (ed.). *Zločiny komunistických režimů: sborník z mezinárodní konference: pohled historiků a právních expertů*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů ČR, 2011. ISBN 978-80-87211-54-0.

Odborná tematická periodika a časopisy

- **České vězeňství** (Vězeňská služba ČR)
- **Český časopis historický** (Historický ústav AV ČR, v.v.i.)
- **Historie – Otázky – Problémy** (Ústav českých dějin FF UK)
- **Historická penologie** (Vězeňská služba ČR)
- **Moderní dějiny** (Historický ústav AV ČR, v.v.i.)
- **Paměť a dějiny** (Ústav pro studium totalitních režimů ČR)
- **Securitas imperii** (Ústav pro studium totalitních režimů ČR)
- **Slezský sborník** (Slezské zemské muzeum)
- **Soudobé dějiny** (Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v.v.i.)

Odkazy na bibliografické prameny k dějinám III. odboje, bezpečnostních složek a politických procesů v ČSR v letech 1948–1989

- Komentovaná bibliografie k dějinám III. odboje – Ústav pro studium totalitních režimů ČR (ustrcr.cz) <https://www.ustrcr.cz/uvod/komentovana-bibliografie-k-dejinam-3odboje/>
- Proces s vedením protistátního spikleneckého centra v čele s Rudolfem Slánským – Politické procesy (politiceprocesy.cz): <https://www.politiceprocesy.cz/cs/detail-studie/seznam-vybrane-literatury-k-tematu-webu-3Hn6cF>
- Výběrová bibliografie k dějinám bezpečnostních složek na území Československa v letech 1918–1991 – Národní archiv (nacr.cz) <https://www.nacr.cz/verejnost/badatelna/digitalni-badatelna/bibliografie-k-dejinam-bezpecnostnich-slozek>